

ΟΠΙΣΘΟΓΡΑΦΗΣΗ ΑΞΙΟΓΡΑΦΟΥ : ΠΟΤΕ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΑΝΤΙ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΠΟΤΕ ΥΠΟΣΧΕΣΗ ΧΑΡΙΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ

Η αντίδικος επικαλείται ότι εξόφλησε τμήμα της ένδικης αξιώσεώς μας έναντίον της με την οπισθογράφιση προς ημάς χρηματογράφου και συγκεκριμένως της αριθ. ... τραπεζικής επιταγής της Τράπεζας PROBANK, εκδόσεως της εταιρίας «...», ποσού 4.500 Ευρώ. Με τον ισχυρισμό αυτόν, όπως προβάλλεται, δεν επέρχεται κατά το νόμο εξόφληση (χρηματικής οφειλής), για τους ακόλουθους λόγους : Κατά το άρθρο 421 ΑΚ, το οποίο καθιερώνει ερμηνευτικό κανόνα, εάν ο οφειλέτης, προς ικανοποίηση του δανειστή, αναλάβει απέναντι αυτού νέα υποχρέωση, αυτή δεν θεωρείται ως δόση αντί καταβολής (δηλαδή με τη νέα ενοχή δεν αποσβέννυται η παλαιά), εκτός εάν σαφώς προκύπτει το αντίθετο, δηλαδή πως βούληση των συμβαλλομένων ήταν να αποσβέννυται η παλαιά ενοχή και στην θέση της να υφίσταται μόνον η νέα, ήτοι να προκύπτει πως βούληση των μερών ήταν με τον τρόπο αυτόν να συστήσουν είτε υπόσχεση αντί καταβολής (ΑΚ 421) είτε ανανέωση του χρέους (ΑΚ 438). **Επομένως, η μεταβίβαση αξιογράφου στον δανειστή από τον οφειλέτη**, (με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, δηλαδή οπισθογράφιση αυτού ή εκχώρησή του ή παράδοση του χαρτίου), **δεν επιφέρει αυτοδικαίως και εξόφληση της αρχικής οφειλής, διότι αποτελεί υπόσχεση χάριν κι όχι αντί καταβολής**, εκτός εάν προκύπτει σαφώς ότι τα μέρη κατά την μεταβίβαση του αξιογράφου ήθελαν να εξοφλείται η παλιά ενοχή και στην θέση της να υφίσταται μόνον η νέα ενοχή (εκ του αξιογράφου)¹. Την βούληση αυτήν των μερών απαιτείται να επικαλείται κατ' ένσταση (και συνεπώς να αποδεικνύει, ως έχων το οικείο αντικειμενικό βάρος απόδειξης, κατά το άρθρο 338 § 1 ΚΠολΔικ) **αποκλειστικώς ο οφειλέτης, διαφορετικά ο συναφής ισχυρισμός του είναι αόριστος και συνεπώς απορριπτέος**. Εν προκειμένω, η αντίδικος – που κατέχει δικονομικώς την θέση του εναγομένου, ως ενιστάμενη στον προκείμενο λόγο της ανακοπής της² – δεν παρέθεσε τα ως άνω θεμελιώδη στοιχεία για το ορισμένο της ένστασής της αυτής, (όπως απαιτεί η διάταξη

¹ Βλ. ενδεικτικώς, ΑΠ 642/1991 ΕλΔ 33,1458. Μπαλή, ΕνοχΔ, § 118 αριθ. 4. Απ. Γεωργιάδη, ΕνοχΔ, Γενικό μέρος, έκδ. 1999, § 47 περιθ. αριθ. 13-15 σελ. 481-483. Αστ. Γεωργιάδη, ΕνοχΔ, Γενικό μέρος, τ. II σελ. 262. Σταθόπουλο, Γενικό ενοχδ, τ. Α2 σελ. 50. Φίλιο, Ενοχικό δίκαιο, Γενικό μέρος, σελ. 119.

² Βλ. Ποδηματά, ανωτ., υπό το άρθρο 632 § 15 σελ. 1185. Φαλτσιή, ανωτ., τ. Α' § 34 περιθ. αριθ. 17 σελ. 488 επ. και § 39 περιθ. αριθ. 8-9 σελ. 564 επ.

του άρθρου 262 § 1 ΚΠολΔικ)³ και επομένως αφενός θεωρείται ότι οπισθογράφηση του αξιογράφου αυτού έγινε χάριν καταβολής, (δηλαδή λογίζεται ότι η εκ του αξιογράφου αυτού οφειλή της συρρέει, ισχύει παραλλήλως με εκείνη εκ της βασικής σχέσεως)⁴ κι αφετέρου ότι αυτή εξακολουθεί να οφείλει (και) το ποσό της επιταγής, ενόσω δεν επικαλείται (ούτε έστω αποδεικνύει) ότι εχώρησε πληρωμή της προς εμάς από την ανωτέρω πληρώτρια Τράπεζα⁵. Γι' αυτό και ο υπό κρίση λόγος της ανακοπής είναι απορριπτέος και εκ της ως άνω αιτίας.

³ Ποδηματά, ανωτ., υπό το άρθρο 632 § 25 σελ. 1187. Πρβλ. και ΕφΠειρ 975/1995 ΕλΔ 1997,910. ΕφΑθ 1840/1988 ΕλΔ 30,1461. ΕφΑθ 1509/1979 Αρμ. ΛΔ, 209.

⁴ Καρακατσάνης, στον ΑΚ των Γεωργιάδη/Σταθόπουλου, υπό το άρθρο 421 περιθ. αριθ. 4 σελ. 481.

⁵ ΕφΑθ 1295/1992 ΕλΔ 1994,473.